

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/14/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817208046
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3817208046.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alice Beňovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Ivety Anderlovej v spore žalobcu V. D. W. s.r.o. so sídlom O., V. XX, H. XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. U. D. s.r.o. so sídlom O., V. XX proti žalovanému V. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., V. XXX/XX, o zaplatenie 108,82 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 08. septembra 2017, č.k. 14Csp/66/2017-20, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo zistenia, že dňa 22.11.2012 podpísal žalovaný predtlačенý formulár žalobcu, označený ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX. Dňa 26.11.2012 podpísal tento formulár aj žalobca. Žalobca poskytol žalovanému dňa 26.11.2012 sumu 1.284,25 EUR. Žalovaný mu z poskytnutej sumy do podania žaloby uhradil 1.175,43 eur. Žalobca listom zo dňa 06.01.2014 oznámil žalovanému, že ku dňu 06.01.2014 je v omeškaní s úhradou splátok č. 10,11,12, suma omeškaných splátok je spolu 192,78 eur a aktuálne omeškanie na najstaršej splátke je 76 dní. Poučil žalovaného, že v prípade ak s dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako tri mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, statnú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti. Oznámenie o zosplatení bolo žalovanému doručené do vlastných rúk dňa 10.04.2014. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zmluva o pôžičke uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je spotrebiteľskou zmluvou (s prihliadnutím na povahu účastníkov, obsah zmluvy a vopred pripravený text zmluvy na predtlačенom formulári) a preto na vzťah medzi veriteľom (žalobca) a dlžníkom (odporca) je potrebné aplikovať ustanovenia tzv. spotrebiteľského práva. Zmluva je zároveň zmluvou so spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na povinnosť, ktorú súdu ukladá ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z o ochrane spotrebiteľa, súd skúmal, či žalovaný nárok nie je premlčaný. Z dokazovania vyplynulo, že žalobca listom zo dňa 6.1.2014 označeným ako „Oznámenie o zosplatení“ vyzval žalovaného k úhrade troch omeškaných splátok (splátok č. 10, 11 a 12). Žalovaný bol v tom čase v omeškaní s úhradou najstaršej splátky (č.10) 76 dní. Oznámenie o zosplatení bolo žalovanému doručené dňa 10.04.2014. V zmysle Oznámenia sa uplynutím 15 dní, t.j. dňa 26.4.2014 stali splatné všetky záväzky zo zmluvy, aj tie ktoré mali byť splatné až v budúcnosti. Súd konštatuje, že v zmysle ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka druhá veta začala plynúť premlčacia doba už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal zročným celý dlh. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že okamžitá splatnosť úveru bola vyhlásená pre nesplnenie splátky č. 10, ktorej splatnosť nastala už dňa 22.10.2013. Podľa názoru súdu začala teda premlčacia doba ohľadom celého žalovaného nároku plynúť už odo dňa zročnosti tejto splátky, t.j. odo dňa 22.10.2013. Keďže medzi stranami sporu ide o občianskoprávny vzťah, premlčacia doba bola

trojročná a uplynula dňa 22.10.2016. Žaloba bola podaná až dňa 27.04.2017, teda pochybne po uplynutí premlčacej doby. Súd poznamenáva, že aj keby bol žalobca býval vyhlásil okamžitú splatnosť úveru pre nesplnenie splátky č. 11, resp. splátky č. 12, ktorých splatnosť nastal v dňoch 22.11.2013, resp. 22.12.2013, teda premlčacia doba by sa počítala až od splatnosti týchto splátok, tak aj v takomto prípade by bol nárok žalobcu v čase podania žaloby už premlčaný. Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol. Právne rozhodnutie ďalej odôvodnil podľa § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1,2, § 53 ods. 8, § 565 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 100 ods. 1, 2, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný mal v spore plný úspech, mal by preto proti žalobcovi nárok na plnú náhradu účelne vynaložených trov konania. Keďže mu žiadne trovy nevznikli, resp. z obsahu spisu nevyplýva, že by bol nejaké trovy vynaložil, súd mu nárok na ich náhradu nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, resp. zmeniť tak, že odvolací súd jeho žalobe vyhovie. Namietal nesprávne právne posúdenie otázky zachovania premlčacej lehoty, keď v konaní vôbec nepoužil ustanovenia, ktoré sú relevantné a podstatné pre posúdenie plynutia premlčacej lehoty. V dôsledku toho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne vec posúdil. Vytykal súdu prvej inštancie, že pri rozhodovaní nepostupoval podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a tak jeho závery o premlčaní sú nesprávne. Poukázal na to, že z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyplýva, že z dôvodu omeškania s úhradou jednej splátky nemôže dôjsť k zosplatneniu dlhu podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Nevyhnutnou podmienkou je, že omeškanie bude trvať viac ako tri mesiace a súčasne musí byť vykonané písomné oznámenie o upozornení spotrebiteľa aspoň 15 dní vopred. V danej veci to znamenalo, že pri omeškaní so splátkou č. 10 (splatná 22.10.2013) nemohla v prvý deň omeškania - 23.10.2013 nastať splatnosť celého dlhu. Ďalej dôvodil, že v konaní preukázal, že oznámenie o uplatnení práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka bolo vyhotovené dňa 06.01.2014 a žalovaný ho prevzal dňa 10.04.2014. Od dátumu 10.04.2014 muselo uplynúť najskôr 15 dní, aby mohlo dôjsť k spoplatneniu - toto pripadalo na deň 26.04.2014. V uvedený deň žalovaný mal uhradiť dlžnú sumu, čo nespravil, čiže až dňa 27.04.2014 mohol podať žalobu (zároveň prvý deň premlčacej doby). Posledný deň premlčacej doby pripadol na deň 27.04.2017, pričom žaloba bola podaná včas.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

5. Jediným dôvodom zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie bolo premlčanie uplatnenej pohľadávky, ku ktorému súd prvej inštancie prihliadal ex offo podľa v tom čase účinného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Dňa 7.2.2018 však Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci PL. ÚS 11/2016 vyhlásil nález, podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ustanovenie, ktoré nie je v súlade s ústavou, stráca účinnosť dňom uverejnenia nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (čl. 125 ods. 3, ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky).

6. V čase vyhlásenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie bolo ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinné a súd bol povinný toto ustanovenie aplikovať. Napriek tomu nález Ústavného súdu SR treba vnímať tak, že ním bol vyhlásený od počiatku existujúci nesúlad napadnutého ustanovenia s Ústavou SR. Nález ústavného súdu - okrem toho, že je právnym dôvodom neúčinnosti nesúladného ustanovenia zákona (ex nunc, od publikovania nálezu v Zbierke zákonov SR) - predstavuje tiež interpretáciu dotknutých ustanovení ústavy (v tomto prípade čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR) v tom zmysle, že ich treba vykladať inak než ich vyložil zákonodarca pri prijímaní nesúladného ustanovenia zákona (v tomto prípade to znamená, že prihliadanie na premlčanie bez námietky strany je v rozpore s týmito ustanoveniami ústavy). Súdny sú pri rozhodovaní viazané nielen zákonom, ale aj ústavou (čl. 144 ods. 1 Ústavy SR). Teda postup súdu prvej inštancie, ktorý v prejednávanej veci použil ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bol síce v súlade s vtedy účinným zákonom, avšak v rozpore s ústavou, konkrétne s vtedy účinnými ustanoveniami

čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Takýto protiústavný postup (aj keď išlo o postup v zmysle zákona) predstavuje porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

7. Odvolací súd dáva do pozornosti aj uznesenie (zjednocujúce stanovisko) pléna Ústavného súdu SR z 11. októbra 2006 sp. zn. PLz. ÚS 1/06, kde bola riešená otázka okamihu hmotnoprávnych účinkov nálezu ústavného súdu a kde ústavný súd okrem iného konštatoval, že hmotnoprávne účinky nálezu vo vzťahu ku konaniam, ktoré ešte neboli právoplatne skončené, nastávajú ex tunc, teda na ustanovenie zákona, ktoré bolo v nesúlade s ústavou, sa hľadí, akoby nebolo nikdy súčasťou právneho poriadku.

8. Aj keď žalobca v odvolaní priamo nenamietal nesprávnosť tohto postupu súdu prvej inštancie (netvrdil, že ex offo prihládanie na premlčanie je v rozpore s ústavou), namietal, že jeho pohľadávka nemohla byť ku dňu podania žaloby premlčaná. Pokiaľ by súd prvej inštancie neaplikoval ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., bez vznesenia námietky premlčania druhou stranou by musel vec posúdiť de facto rovnako, ako keby k premlčaniu nedošlo - teda tak, ako tvrdil žalobca v odvolaní (aj keď z iných dôvodov).

9. Aplikácia protiústavného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. súdom prvej inštancie v danej veci, predstavuje nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, preto aj keď súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie, tak toto vyhodnocoval len v rozsahu potrebnom pre zistenie premlčania. Bol preto daný dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. V ďalšom konaní súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), vyvodí z vykonaného dokazovania skutkové zistenia v takom rozsahu, aby mohli byť po ich právnom posúdení podkladom pre rozhodnutie o predmete sporu v zmysle podanej žaloby žalobcu, pričom sa vyporiada aj s námietkami žalobcu, ktoré uviedol v odvolaní.

11. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie znova rozhodne o trovách prvoinštančného konania, ako aj o trovách odvolacieho konania /§ 396 ods. 3 CSP/.

12. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).